

Opracowanie sześciu koncepcji architektoniczno-urbanistycznych zagospodarowania części wspólnych zlokalizowanych na obszarach rewitalizacji w ramach programu „Rewitalizacja miasta – nowa energia rybnickiej tradycji”

**Zadanie 1:
Koncepcja zagospodarowania części wspólnych terenów mieszkalnych na obszarze rewitalizacji osiedla przy ul. Gustawa Morcinka w Rybniku Niewiadomiu**

**RAPORT
Z PRZEPROWADZONYCH DZIAŁAŃ SPOŁECZNYCH**

Zamówienie przeprowadzone w ramach Projektu pn. „Rewitalizacja miasta – nowa energia rybnickiej tradycji” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.

Zamawiający:
Miasto Rybnik
ul. Bolesława Chrobrego 2
44-200 Rybnik

Opracowanie:
ARCA Biuro Projektów Urbanistyki i Architektury Michał Stangel
ul. Konarskiego 6/3, 44-100 Gliwice

Gliwice - Rybnik
Lipiec 2018

Spis zawartości

1. Prezentacja i harmonogram przeprowadzonych działań	2
Harmonogram przeprowadzonych działań	2
2. Opis zastosowanej metodologii	3
Wizja lokalna w obszarze opracowania z udziałem animatorów społecznych.....	3
Konsultacje z mieszkańcami obszaru rewitalizacji i wywiad środowiskowy.....	3
Spotkania warsztatowe (konsultacyjne) z mieszkańcami.....	4
3. Wyniki prowadzonych działań i wytyczne do koncepcji zagospodarowania terenu	6
Wnioski z konsultacji z mieszkańcami obszaru rewitalizacji, z wizji lokalnej oraz wywiadu środowiskowego.....	6
Wyniki spotkania warsztatowego nr 1	7
Wyniki spotkania warsztatowego nr 2.....	9
Wyniki spotkania warsztatowego nr 3.....	10
4. Opis problemów pojawiających się w trakcie realizacji zadania	11

1. Prezentacja i harmonogram przeprowadzonych działań

Działania partycypacyjne (społeczne) prowadzone były w związku z opracowaniem sześciu koncepcji architektoniczno-urbanistycznych zagospodarowania części wspólnych zlokalizowanych na obszarach rewitalizacji w ramach projektu „Rewitalizacja miasta – nowa energia rybnickiej tradycji”

Uczestnikami prowadzonych działań byli mieszkańcy osiedli w obszarach pilotażowych, z udziałem przedstawicieli Wydziału Rewitalizacji i Analiz Urzędu Miasta Rybnika, animatorów społecznych i koordynatorów programu „Rybnik ReWITA”; ew. także lokalnych liderów i interesariuszy oraz przedstawicieli instytucji. Ze strony zespołu projektowego ARCA Biuro Projektów Urbanistyki i Architektury Michał Stangel, w działaniach uczestniczyli:

- Główny Projektant: dr hab. inż. arch. Michał Stangel (moderator);
- Projektant: mgr inż. arch. Wojciech Zientek;
- Konsultant ds. ekonomicznych: dr hab. Adam Drobnik;
- Psycholog: mgr Paulina Knosala.

Działania społeczne poprzedzone zostały akcją informacyjną wśród mieszkańców i potencjalnych interesariuszy na tematy związane z realizowanym przedsięwzięciem, było przeprowadzone każdorazowo, z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem przy użyciu następujących kanałów informacyjnych:

- Strona internetowa – www.rybnik.eu/rewitalizacja - strona projektu „Rewitalizacja miasta – nowa energia rybnickiej tradycji”;
- Facebook projektu Rybnik ReWITA - www.facebook.com/rybnikrewita;
- Plakaty/ ogłoszenia w miejscach publicznych - druk łącznie ok. 60 szt. plakatów w formacie A3 i rozwieszenie ich w miejscach publicznych;
- Bezpośredni kontakt z mieszkańcami (rozmowy podczas wizji lokalnej i wywiadu środowiskowego oraz bezpośrednie zaproszenie wybranych interesariuszy).

Harmonogram przeprowadzonych działań

I. Wizja lokalna w obszarach opracowania z udziałem przedstawicieli Urzędu Miasta Rybnika, lokalnych animatorów społecznych, zespołu projektowego oraz innych osób zaangażowanych w proces rewitalizacji
Czwartek, 8 marca 2018 .

II. Spotkania konsultacyjne z mieszkańcami - seria 1 - diagnoza

Akcja informacyjna z tygodniowym wyprzedzeniem - plakaty, Facebook, bezpośrednie zaproszenia dla interesariuszy oraz mieszkańców poprzez animatorów

Środa, 11 kwietnia, godz. 17.

Miejsce: Industrialne Centrum Kultury, ul. Mościckiego 3

III. Spotkania konsultacyjne z mieszkańcami - seria 2 - prezentacja wstępnej koncepcji

Akcja informacyjna z tygodniowym wyprzedzeniem - plakaty, Facebook, bezpośrednie zaproszenia dla interesariuszy oraz mieszkańców poprzez animatorów

Środa, 30 maja, godz. 17.00-19.00

Miejsce: Teren przy placu zabaw pomiędzy budynkami 11 i 29; oraz dodatkowo: plac zabaw w centralnej części osiedla, plac przed pawilonami handlowymi (budynek nr 7 i nr 11).

IV. Spotkania konsultacyjne z mieszkańcami - seria 3 - prezentacja koncepcji

Akcja informacyjna z tygodniowym wyprzedzeniem - plakaty, Facebook, bezpośrednie zaproszenia dla interesariuszy oraz mieszkańców poprzez animatorów

Czwartek, 19 lipca, godz. 16.00-17.30

Miejsce: Industrialne Centrum Kultury, ul. Mościckiego 3

V. Wystawa podsumowująca

Wystawa trwająca od 19 do 23 lipca 2018 r.
Wernisaż: czwartek 19 lipca, godz. 18:00
Industrialne Centrum Kultury, ul. Mościckiego 3.

VI. Opracowanie raportu z przeprowadzonych działań społecznych

2. Opis zastosowanej metodologii

Wizja lokalna w obszarze opracowania z udziałem animatorów społecznych

Wizja lokalna w obszarze opracowania to metoda wstępnej diagnozy przestrzeni, w której uczestnicy, wraz z „przewodnikiem”, spacerują po analizowanej przestrzeni, „zwiedzają” przestrzeń i na miejscu dzielą się swoimi spostrzeżeniami, równocześnie patrząc na znane i codziennie odwiedzane miejsca w nowy sposób. Spacer badawczy po obszarach rewitalizacji był pierwszym etapem konsultacji. Spacer został przeprowadzony z „przewodnikami” w osobach lokalnych animatorów społecznych, dobrze znających analizowane tereny.

Uczestnicy wizji lokalnej

Urząd Miejski Rybnik:

- Hanna Lach-Musioł, Wydział Rewitalizacji i Analiz;
- Aleksandra Frydrychowicz, Miejski Konserwator Zabytków;
- Beata Tomas, Wydział Rewitalizacji i Analiz;
- Szymon Rapała, Wydział Rewitalizacji i Analiz.

Koordynatorzy i animatorzy:

- Kamil Jakubiak (CRIS);
- Grzegorz Głupczyk (17-tka);
- Katarzyna Karpowicz (Niewiadom);
- Jonatan Tomaszewski (Niedobczyce);
- Agnieszka Pytlik (Chwałowice);
- Anna Kiermaszek (Paruszowiec-Piaski);
- Dorota Honisz (Śródmieście).

ARCA Biuro Projektów Urbanistyki i Architektury Michał Stangel

- Michał Stangel, urbanista;
- Adam Drobniak, ekonomista;
- Paulina Knosala, psycholog;
- Wojciech Zientek.

Konsultacje z mieszkańcami obszaru rewitalizacji i wywiad środowiskowy

Podczas prac nad koncepcją prowadzone były na bieżąco konsultacje z mieszkańcami obszaru rewitalizacji oraz najbliższego sąsiedztwa, mieszczącego się również w obszarze rewitalizacji. Wywiad środowiskowy z mieszkańcami, interesariuszami i animatorami obszaru rewitalizacji, pozwalający na szerokie rozpoznanie potrzeb użytkowników przestrzeni. Wywiad środowiskowy był prowadzony równolegle do wizyt w obszarach opracowania, w ramach inwentaryzacji fotograficznej, wizji lokalnej w obszarze opracowania z udziałem lokalnych animatorów społecznych, spotkań warsztatowych; a także potrzeb zgłaszanych na bieżąco na spotkaniach.

Spotkania warsztatowe (konsultacyjne) z mieszkańcami

Zorganizowano i przeprowadzono cykl trzech spotkań konsultacyjnych (warsztatowych) z mieszkańcami dla każdego terenu:

- Skierowanych do zróżnicowanej grupy odbiorców, angażujących wszystkie grupy wiekowe i mających na celu zebranie opinii i opracowanie założeń do koncepcji projektowej;
- Zapewniających udział mieszkańców obszaru objętego koncepcją, a także działających na tym obszarze osób prowadzących działalność gospodarczą, przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz pozostałych osób wyrażających chęć uczestniczenia w nim;
- Moderowanych przez facylitatorów przy udziale specjalistów z dziedziny projektowania architektonicznego, ekonomii oraz animatorów życia społecznego.

Spotkania odbywały się z udziałem przedstawicieli zespołu projektowego, w tym moderatora oraz przedstawicieli Wydziału Rewitalizacji i Analiz Urzędu Miasta Rybnika, animatorów społecznych i koordynatorów programu „Rybnik reWITA”. Każde spotkanie trwało ok. 1,5-2 godzin. Celem spotkań konsultacyjnych było podjęcie społecznej dyskusji nad rolą i wizją zagospodarowania obszarów rewitalizacji w Rybniku. Spotkania pozwoliły na przedstawienie zainteresowanym wstępnie zdiagnozowanych uwarunkowań, podjęcie z ich udziałem dyskusji nad poszczególnymi kwestiami dotyczącymi pożądanego sposobu funkcjonowania i zagospodarowania obszarów oraz na sformułowanie wniosków dotyczących czynników i scenariuszy rozwoju. Przyjęcie takiego trybu pracy miało na celu zminimalizowanie ryzyka pojawienia się zarzutów społecznych do koncepcji oraz na zbudowanie atmosfery sprzyjającej prowadzeniu procesów rozwojowych miasta w sposób uwzględniający poglądy, opinie i interesy wszystkich zainteresowanych stron.

Spotkanie konsultacyjne połączone z pracą metodą warsztatową pozwoliło na włączenie mieszkańców w proces projektowy, dając możliwość wypowiedzenia się na równych zasadach. W trakcie spotkania konsultacyjnego grupa złożona z przedstawicieli mieszkańców i innych interesariuszy – pracując według zaproponowanego harmonogramu zapoznała się z założeniami projektu oraz wypracowała wnioski i postulaty na potrzeby koncepcji. Prace warsztatowe odbywały się według ustalonych zasad:

- *Praca metodą partycypacyjną – z bezpośrednim udziałem wszystkich zainteresowanych;*
- *Wszyscy uczestnicy warsztatów mają takie samo prawo głosu – nie ma osób w sposób szczególny uprzywilejowanych;*
- *Każdy uczestnik warsztatów aktywnie bierze udział w pracach – nikt nie ma statusu biernego obserwatora;*
- *Staramy się przedstawić pomysły i opinie naszej pracy w sposób zrozumiały i czytelny dla wszystkich;*
- *Pracujemy na zasadzie burzy mózgów – nie wstydzimy się pomysłów i opinii*
- *Pomysły przedstawiamy w formie zapisów tekstowych; ew. z oznaczeniem na roboczej mapie;*
- *Dyskutujemy na temat poglądów, nie na temat osób je wygłaszających.*

Przeprowadzony został cykl trzech spotkań konsultacyjnych z użyciem materiałów mapowych, materiałów do moderacji wizualnej; oraz wizualizacji propozycji zagospodarowania (spotkanie 2 i 3), a także przykładów referencyjnych.

Spotkanie konsultacyjne 1 - diagnoza, zbieranie informacji

W trakcie spotkań konsultacyjnych grupa złożona z przedstawicieli mieszkańców, i innych interesariuszy (np. właścicieli sklepów, przedstawicieli placówek społecznych, przedstawicieli wspólnot mieszkaniowych, radnych, zieleni miejskiej), a także przedstawicieli Wydziału Rewitalizacji i Analiz Urzędu Miasta Rybnika jak również animatorów społecznych i koordynatorów programu "Rybnik reWITA", pracując według zaproponowanego harmonogramu zapoznała się z założeniami projektu, oraz wypracowała konkluzje na potrzeby koncepcji. Uwagi te miały charakter różnorodny; natomiast moderatorzy dążyli do ich strukturalizacji w formie możliwej do wprowadzenia w przygotowywanej koncepcji.

W wyniku spotkań warsztatowych określone zostały:

- Potrzeby, aspiracje i oczekiwania mieszkańców;
- Założenia, co do dystrybucji poszczególnych rodzajów programu funkcjonalnego w poszczególnych miejscach;
- Założenia, co do lokalizacji, rodzaju i charakteru głównych elementów zagospodarowania przestrzeni wspólnej.

Ramowa struktura spotkania warsztatowego nr 1

- Przywitanie uczestników, wprowadzenie i przedstawienie sposobu pracy;
- Wprowadzenie do problematyki oraz do kwestii wymagających dyskusji;
- Przeprowadzenie sesji warsztatowych na temat potrzeb i aspiracji mieszkańców;
- Prezentacja uprzednio zdiagnozowanych potencjałów i problemów;
- Dyskusja plenarna na temat zgłaszanych kwestii (problemów/propozycji);
- Podsumowanie spotkania konsultacyjnego i jego wyników przez moderatora;
- Przedstawienie dalszego ciągu postępowania w ramach projektu i zapowiedź następnego spotkania z mieszkańcami.

Spotkanie konsultacyjne 2 - prezentacja wstępnych założeń koncepcji oraz prezentacja i weryfikacja wstępnych rozwiązań; dyskusja nad przyjętymi rozwiązaniami

Zdecydowano w uzgodnieniu z Zamawiającym, że spotkania nr 2 odbędą się w plenerze, w przestrzeni wspólnej osiedli, będącej przedmiotem opracowania koncepcji. Taka metoda pracy pozwoliła na zachęcenie większej ilości mieszkańców do udziału w konsultacjach, a także pozwoliła na bezpośrednie odniesienie się do stanu istniejącego. (Każdorazowo na wypadek deszczu przygotowane było także alternatywne miejsce w budynku, w obszarze rewitalizacji).

Prezentacja plenerowa składała się z ustawionych na rozkładanych stołach 5 plansz roboczych, zawierających:

- Wnioski z poprzedniego spotkania warsztatowego wraz z dokumentacją fotograficzną;
- Mapę obszaru opracowania z oznaczeniem kwestii problemowych;
- Analizę fotograficzną obszaru opracowania;
- Zdjęcia obszaru opracowania z powietrza;
- Rysunek roboczej koncepcji (w tym rozwiązań wariantowych);
- Opis roboczej koncepcji;
- Wizualizacje propozycji zagospodarowania (w tym rozwiązań wariantowych);
- Przykłady referencyjne elementów zagospodarowania.

Koncepcja była zaprezentowana, omawiana oraz dyskutowana na bieżąco z mieszkańcami, a wnioski i uwagi zapisywane i naklejane bezpośrednio na planszach, przy danych rozwiązaniach, co pozwoliło ukierunkować dyskusję, a w przypadku kwestii spornych dążyć do znalezienia kompromisu lub ew. sprecyzowania, co jest dokładnie kwestią sporną i z jakich potrzeb kwestie te wynikają.

Spotkanie konsultacyjne 3 - prezentacja koncepcji i dyskusja nad przyjętymi rozwiązaniami

Założono, że trzecie z cyklu spotkań, podobnie jak drugie spotkanie, odbędzie się w plenerze, na osiedlu będącym przedmiotem opracowania koncepcji, jednak z powodu złej pogody przeniesiono je w przygotowaną wcześniej alternatywną lokalizację - Industrialne Centrum Kultury - Zabytkowa Kopalnia Ignacy. Prezentacja plenerowa składała się z ustawionych na sztalugach pięciu planszach, zawierających:

- Przypomnienie roboczych koncepcji wraz z wnioskami z poprzedniego spotkania i miejscem na komentarze i uwagi mieszkańców;
- Analizę fotograficzną obszaru opracowania;
- Wnioski z poprzednich spotkań warsztatowych wraz z dokumentacją fotograficzną;
- Zdjęcia obszaru opracowania z powietrza;
- Rysunek koncepcji;
- Syntetyczny opis roboczej koncepcji;
- Wizualizacje propozycji zagospodarowania.

W trakcie spotkania odbyła się prezentacja koncepcji oraz dyskusja nad przyjętymi rozwiązaniami. Wnioski z dyskusji zostały zapisane w niniejszym raporcie i mogą być przydatne przy sporządzaniu dalszych projektów oraz przy realizacji poszczególnych elementów zagospodarowania.

Wystawa

Po zakończeniu prac projektowych zorganizowano wystawę w Industrialnym Centrum Kultury - Zabytkowa Kopalnia Ignacy - trwającą 5 dni, z publiczną prezentacją koncepcji, obejmującą wernisaż. Spotkanie poświęcone prezentacji wyników koncepcji było otwarte dla mieszkańców Rybnika. Na spotkanie zostali zaproszeni mieszkańcy, interesariusze, a także przedstawiciele mediów lokalnych. Wystawa zbiegła się w czasie z organizowaną na Zabytkowej Kopalni Ignacy imprezą masową - Rybnickim Złotem Motocyklowym „Motorockowisko” tak, że uczestnicy imprezy mieli też możliwość zobaczenia wystawy.

3. Wyniki prowadzonych działań i wytyczne do koncepcji zagospodarowania terenu

Wnioski z konsultacji z mieszkańcami obszaru rewitalizacji, z wizji lokalnej oraz wywiadu środowiskowego

Potencjał:

- Budynki w stosunkowo dobrym stanie technicznym;
- Sąsiedztwo, funkcje w pobliżu: ICK, dom kultury, szkoła, park, usługi, przystanek autobusowy;
- Tereny otwarte; zieleń, cztery place zabaw;
- Widoczna oddolna aktywność mieszkańców w zagospodarowaniu przestrzeni - miejsca do siedzenia, ogródki, boisko do siatkówki itp.;
- Teren pomiędzy ICK a domem kultury (poza obszarem opracowania) - do zagospodarowania.

Problemy:

- Trzy spółdzielnie, brak koordynacji;
- Auta parkujące na trawie;
- Dzikie przejazdy samochodowe;
- Brak/niewygodne podjazdy na wózki;
- Brak miejsc, gdzie rodzice mogliby się usiąść a dzieci mogłyby się bawić blisko;

- Brak koszy na śmieci;
- Brak przejścia dla pieszych przy przystanku autobusowym - trzeba nakładać drogi;
- Prздеpty - brak utwardzonej ścieżki w miejscach, którędy chodzą ludzie;
- Skomplikowane przejście/dojście do szkoły;
- Zaniebany park przy szkole (poza obszarem opracowania);
- Teren pomiędzy ICK a domem kultury (poza obszarem opracowania) – zaniebany.

Problemy wskazane we wcześniejszym sprawozdaniu animatora:

- Brak stacjonarnych koszy na śmieci wzdłuż całego odcinka ulicy Morcinka od ZSP nr 2 do skrzyżowania z ulicą Sportową;
- Brak spowolnień ruchu na osiedlowych drogach między blokami na ul. Morcinka;
- Brak ogrodzenia placu zabaw, co stwarza duże niebezpieczeństwo bawiącym się dzieciom z uwagi na bezpośrednie sąsiedztwo drogi, którą dość szybko poruszają się auta;
- Chęć postawienia ławek przy blokach;
- Zwiększenie liczby miejsc parkingowych przy blokach (auta parkują na chodnikach, następnie dochodzi do wandalizmu i auta są zarysowywane – błędne koło z powodu braku wystarczającej liczby miejsc parkingowych);
- Potrzeba zbudowania śmietników zamykanych na klucz;
- Brak nowoczesnego, wielofunkcyjnego i bezpiecznego placu zabaw między blokami;
- Brak ścieżek rowerowych;
- Potrzeby, by elewacje bloków były odnowione;
- Niepraktyczne podjazdy na wózki przy schodach zejściowych do bloków;
- Brak spójności wizualnej bloków (3 spółdzielnie, bloki każdej wyglądają inaczej – elewacje);
- Ciągłe remonty przy blokach (każda spółdzielnia robi remonty w innym terminie – w związku z tym na całym osiedlu panuje wieczny bałagan, chaos, nieład).

Pomysły/oczekiwania:

- Podjazdy na wózki;
- Miejsce, gdzie rodzice mogliby sięść a dzieci mogłyby się bawić blisko - np. ławki przy placu zabaw;
- Wykorzystanie skarp na wkomponowanie miejsc do siedzenia;
- Kosze na śmieci;
- Przejście dla pieszych przy przystanku autobusowym - uproszczenie drogi;
- Usankcjonowanie prздеptów - utwardzenie ścieżek w miejscach, którędy chodzą ludzie; schody terenowe, pochylnie itp.;
- Reorganizacja przejścia/dojścia do szkoły;
- Zaniebany park przy szkole;
- Place zabaw - ogrodzenie, doposażenie, ławki przy placach;
- Boisko do siatkówki - niwelacja skarpy, "piłkochwyty", ławeczki, oświetlenie;
- "Ogrody społeczne" - wykorzystanie potencjału mieszkańców dbających o ogrody, wsparcie ("narzędzia") samodzielnej pielęgnacji zieleni - donice, sadzonki, ławki itp.

Wyniki spotkania warsztatowego nr 1

W spotkaniu wzięło udział 15 osób.

Potencjały miejsca wskazane przez mieszkańców:

- Działania stowarzyszeń;
- Sąsiedztwo Industrialnego Centrum Kultury;
- Imprezy organizowane przez ICK (np. pochod otwierający Industriadę);
- Zadbane ogródki półprywatne (osiedlowe);
- Miejsca do siedzenia przy blokach zorganizowane samodzielnie przez mieszkańców.

Problemy miejsca wskazane przez mieszkańców:

- Brak współpracy pomiędzy właścicielami terenu;
- Lokalizacja przejścia dla pieszych łączącego osiedle z chodnikiem prowadzącym do Industrialnego Centrum Kultury (niebezpieczeństwo potrącenia);
- Sąsiedztwo „Domu Nadziei” (pot. Schlafhaus/ Schlafhaus);
- Zły stan nawierzchni na terenie całego osiedla (chodniki i ulice/dojazdy do posesji);
- Brak ścieżek w miejscach najczęściej uczęszczanych przez ludzi;
- Źle wyprofilowane lub brak rampy dla wózków (np. przy budynku nr 23);
- Utrudnienia, brak odpowiedniej infrastruktury dla osób niepełnosprawnych;
- Brak ogrodzenia części placów zabaw (niebezpieczeństwo potrącenia/ psie odchody);
- Brak miejsc do siedzenia w okolicy placów zabaw (budynki nr 23, nr 11);
- Słabe oświetlenie w niektórych częściach osiedla (np. przy budynkach w zachodniej części osiedla lub w okolicach budynku nr 43);
- Niewystarczająca ilość miejsc parkingowych;
- Samochody parkujące na trawnikach;
- Nieczynny „stary kiosk”;
- Lokalizacja przystanku autobusowego w okolicy śmietnika;
- Dzikie przejazdy w okolicach wejść do budynków;
- Duża ilość psów, oraz psich odchodów;
- Brak infrastruktury dla psów (tylko jeden pojemnik na psie odchody);
- Część śmietników wymagających uporządkowania;
- Ślepa droga obok pawilonów handlowych (Lewiatan, Carrefour) – przypadek potrącenia, niebezpieczeństwo dla pieszych wychodzących ze sklepów;
- Nieliczni kierowcy poruszający się z dużą prędkością

Propozycje zmian wskazane przez mieszkańców:

- Przeniesienie przejścia dla pieszych w bezpieczniejsze miejsce;
- Przeniesienie przystanków autobusowych;
- Konieczność utwardzenia ciągów komunikacyjnych, tj. dojazdów do posesji oraz „ścieżek” wydeptanych przez mieszkańców ;
- Naprawa istniejących nawierzchni;
- Poprawa stanu technicznego schodów, ramp, pochylni;
- Likwidacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych;
- Miejsca do siedzenia w pobliżu placów zabaw;
- Ogrodzenie, doposażenie istniejących placów zabaw;
- Zwiększenie liczby miejsc parkingowych;
- Uporządkowanie istniejących placów parkingowych;
- Poprawa oświetlenia osiedla, doświetlenie „ciemnych części” osiedla;
- Zamknięcie, naprawa, uporządkowanie śmietników dodanie koszy na odpady segregowane;
- Znalezienie funkcji dla nieczynnego „starego” kiosku;
- Rozwiązanie problemu ślepej drogi w okolicy pawilonów handlowych;
- Alternatywny wyjazd z osiedla na ulicę Sportową;
- Pojemniki na psie odchody (wraz ze stosowaną kampanią / akcją społeczną propagującą stosowne zachowania właścicieli psów);
- Opcjonalnie inne udogodnienia dla psów - "psi wybieg";
- Poza obszarem opracowania - poprawa jakości przestrzeni, utworzenie przestrzeni rekreacyjnej znajdującej się pomiędzy Industrialnym Centrum Kultury, a sklepami (Delikatesy, Biga);
- Poza obszarem opracowania - poprawa jakości przestrzeni w okolicy szkoły podstawowej.

Wyniki spotkania warsztatowego nr 2

Miejsce: Teren przy placu zabaw pomiędzy budynkami 11 i 29;
oraz dodatkowo: plac zabaw w centralnej części osiedla, placyk przed pawilonami handlowymi (budynki nr 7 i nr 11), a także rozmowy z mieszkańcami spotkanymi przed wejściami do budynków

- W spotkaniu wzięło udział ponad 40 osób;
- Generalnie przeważająca akceptacja zaproponowanych rozwiązań;
- Podstawową potrzebą mieszkańców jest wytyczenie dodatkowych miejsc parkingowych;
- Spotkanie uwidoczniło pewne animozje między mieszkańcami i m.in. wzajemne pretensje odnośnie "zawłaszczania" przestrzeni ogródków - pomimo iż są zadbane (np. przestrzeń pomiędzy budynkami 13 i 31, formalnie należąca do wspólnoty budynku nr 13, de facto zagospodarowana i użytkowana przez mieszkańców budynku nr 31);
- Podziały mieszkańców na wspólnoty np. mieszkańcy jednej wspólnoty nie pozwalają parkować mieszkańcom innej wspólnoty na parkingach w pobliżu ich budynków.

Uwagi uszczegóławiające:

Zieleń

- Akceptacja zacienienia placu zabaw w centralnej części zagospodarowania;
- Akceptacja proponowanych żywopłotów izolujących od ulic;
- Propozycja części mieszkańców wycięcia drzew pomiędzy budynkami 13, a 31 (nie wskazane);
- Propozycja części mieszkańców wycięcia wierzby pomiędzy budynkami 13 i 11;
- Prośba mieszkańców o zachowanie istniejącego zagospodarowania przestrzeni półprywatnych (ławeczki, skalniaki i ogródki).

Wniosek: Zachowanie istniejącego zagospodarowania (przestrzenie zagospodarowane przez mieszkańców), wbrew sugestiom mieszkańców ograniczenie wycinek drzew.

Drogi, chodniki, parkingi

- Akceptacja utwardzeń dróg i chodników;
- Akceptacja proponowanego utwardzenia i miejsc postojowych w zachodniej części osiedla;
- Wskazanie przez mieszkańców dodatkowych schodów terenowych wymagających renowacji;
- Potrzeba zorganizowania większej liczby miejsc parkingowych, według części mieszkańców nawet kosztem miejsc rekreacyjnych;
- Propozycja mieszkańców zorganizowania parkingu pomiędzy budynkami 13 i 31.

Wniosek: przeniesienia części parkingów pomiędzy budynki 13 i 31 nie wskazane, ze względu na konieczność wycinki drzew i trudności w uzyskaniu normatywnego zjazdu z drogi (duża różnica wysokości), konieczna renowacja dodatkowych schodów terenowych

Proponowana korekta: wytyczenie dodatkowych miejsc parkingowych nie kolidujących z istniejącymi nasadzeniami, poprawa jakości wskazanych schodów terenowych.

Rekreacja

- Akceptacja pomysłu odnowienia istniejącego boiska do siatkówki oraz stołu do ping-ponga;
- Wskazana potrzeba dodatkowych elementów do ćwiczeń - "street workout", ścieżka zdrowia, siłownia zewnętrzna (według niektórych mieszkańców pobliska siłownia jest za daleko);
- Potrzeba kosza do koszykówki dla dzieci (przy placu zabaw);

- Brak zgodności mieszkańców co do dodatkowego miejsca z ławeczkami przy placu zabaw zlokalizowanego przy budynku 11 (preferowany jego brak, lub dodatkowy parking);
- Obawy o to, że miejsca rekreacji będą wykorzystywane do biesiad nocnych;
- Dodatkowe ławeczki przy wejściach do budynku nr 13.

Wniosek: uzupełnienie zagospodarowania o dodatkowe przestrzenie sportowe tj. street workout i kosze do "street balla", kolejna siłownia zewnętrzna jest nieuzasadniona, ze względu na istniejącą siłownię w sąsiadującym z osiedlem parku, reorganizacja projektowanych przestrzeni w celu zmniejszenia ich uciążliwości wskazana.

Inne

- Doposażenie placu zabaw, reorganizacja (uwagi dzieci): dodatkowe ławeczki przy placu zabaw, stoliki piknikowe, stoliki do gier (szachy, młynek);
- Miejsce do wyprowadzania psów (sugerowany wybieg dla psów) poprawa infrastruktury związanej z utrzymaniem czystości - kosze na psie odchody- niezgoda części mieszkańców - wskazywane są tereny na północ od placu zabaw (znajdującego się przy szkole) - teren poza obszarem opracowania;
- Wiaty na śmietniki - zamknięcie, zadaszenie, obsadzenie zielenią;
- Stojaki lub wiaty rowerowe - potrzeba dodatkowych elementów infrastruktury rowerowej;
- Zgłaszana przez dzieci rampa dla rowerów (typu "pump track");
- Monitoring kluczowych części projektowanej rewitalizacji;
- Tablice ogłoszeniowe;
- Wiata śmietnikowa przy przystanku autobusowym - do przesunięcia (nieprzyjemny zapach);
- Wiata przystankowa przy osiedlu (obecnie znajduje się tylko po przeciwnej stronie ulicy).

Wnioski:

- Doposażenie placu zabaw zgodnie z sugestiami - miejsca do siedzenia, stoliki;
- Poprawienie jakości wiat śmietnikowych - zadaszenie, zamknięcie, zazielenienie;
- Psy - kosze na odchody uwzględnione; ogrodzony wybieg dla psów - w ramach obszaru opracowania, na osiedlu niewskazane - brak miejsca dostatecznie oddalonego od okien; natomiast ogrodzony wybieg dla psów mógłby być zorganizowany w terenie sąsiednim - w głębi parku za szkołą, albo na terenie pomiędzy ICK a domem kultury;
- Poprawa infrastruktury rowerowej wskazana (stojaki, pochylnie) natomiast rampa niewskazana (brak miejsca na kompleksowe zagospodarowanie typu "pumptrack"; ew. sugestia do wykorzystania na terenie pomiędzy ICK a domem kultury;
- Monitoring kluczowych części rewitalizacji wskazany;
- Potrzeba reorganizacji przestrzeni przy przystanku autobusowym - sugerowane przeniesienie śmietnika na drugą stronę parkingu oraz dodanie wiaty na przystanku.

Wyniki spotkania warsztatowego nr 3

W spotkaniu wzięło udział 12 osób.

Generalnie mieszkańcy wyrazili akceptację dla zaprezentowanych rozwiązań. Komentarze przychylne, wyrażenie nadziei mieszkańców na realizację elementów koncepcji ("Jakby to tak było zrobione, to byłoby pięknie", "Dobra robota", "Fajnieście to zrobili", itp.)

Pojawiło się kilka uszczegółowiających uwag mieszkańców, do ewentualnego rozpatrzenia na etapie projektu realizacyjnego i wykonawstwa:

- Przydałyby się jednak więcej parkingów - kosztem terenów zieleni, przez zniwelowanie skarp (zdania mieszkańców podzielone);

- Obawa o dewastację zagospodarowania przez wandalów - przydałoby się więcej monitoringu, nie tylko proponowane przy placu zabaw i strefie sportowej, ale także wewnątrz osiedla, przy wejściach do budynków, itp.
- Sugestia mieszkanki, że wszystkie schody terenowe powinny być wyposażone w rampy dla wózków oraz barierki;
- Sugestia, że potrzebna jest renowacja nawierzchni dróg wewnętrznych jeszcze w innych, dodatkowych miejscach ponad to, co wskazano w koncepcji (między budynkami 51 i 55);
- Sugestia, że na osiedlu przydałoby się więcej lamp - nie tylko przy drogach wewnętrznych, ale także przy budynkach;
- Zwrócenie uwagi na fakt, że śmietniki się przesuwają, gdyż nie działają blokady na kołach - kwestia techniczna do naprawy kontenerów na śmieci; lub ew. do wykonania blokady śmietników (kwestia prawdopodobnie mogłaby być częściowo rozwiązana przez zaproponowane w koncepcji wiaty śmietnikowe).

4. Opis problemów pojawiających się w trakcie realizacji zadania

Podczas realizacji działań partycypacyjnych (społecznych) prowadzonych w związku z opracowaniem koncepcji nie napotkano szczególnych problemów. Uczestnicy spotkań byli generalnie pozytywnie nastawieni do koncepcji. Pojawiający się problem ze stosunkowo niewielką frekwencją na pierwszym spotkaniu rozwiązano przez przeniesienie kolejnego spotkania bezpośrednio na obszar opracowania, co okazało się skuteczne. Przy trzecim spotkaniu pojawił się problem z pogodą (deszcz), dlatego spotkanie przeniesiono z planowanej lokalizacji plenerowej do Industrialnego Centrum Kultury.